GEMEENTE VIJFHEERENLANDEN

Aan: Gemeente Vijfheerenlanden
T.a.v. de leden van de Gemeenteraad
Postbus 11
4140 AA Leerdam

Ons kenmerk : 314579

Onderwerp : RIB Plan van aanpak energiebeleid

Datum : 27 juli 2021

Geachte leden van de raad,

Het college van burgemeester en wethouders heeft op 27 juli 2021 het Plan van Aanpak Energiebeleid vastgesteld. Het plan van aanpak beschrijft het proces om te komen tot een energiebeleid inclusief uitvoeringsagenda. In deze brief lichten we toe hoe het beoogde resultaat wordt gerealiseerd.

Aanleiding
Om onze negatieve invloed op de klimaatverandering een halt toe te roepen, heeft Nederland als doel om in 2030 de CO_2-uitstoot met 49 procent te verminderen ten opzichte van 1990 (en in 2050 met 95%). Om dit te bereiken hebben diverse partijen, inclusief gemeenten, een Klimaatakkoord gesloten. In het Klimaatakkoord zijn CO_2-reducerende maatregelen opgenomen, zoals energie besparen door het beter isoleren van huizen en kantoren, een overgang in werking zetten naar verwarmen met duurzaam opgewekte energie en het opwekken van duurzame elektrische energie via zonnepanelen en windturbines. Dit wordt vaak aangeduid als de 'energietransitie'.

Doelstelling
1. Concretisering van de energieopgave van duurzame opwekking en verbruik door inwoners en ondernemers.
2. Concretisering van de opgave en ambities voor de besparingsdoelen, transitie verwarmen met duurzaam opgewekte energie en duurzaam opgewekte energie.
3. Hoe en met wie de doelen onder 1 en 2 genoemd te realiseren.

Om onze doelen te bereiken is een grote maatschappelijke omslag nodig. De afgelopen jaren hebben we hier al ervaring in opgedaan. Tal van activiteiten en projecten zijn en worden als onderdeel van de energietransitie door ons uitgevoerd.
De goede dingen die we doen en willen blijven doen, willen we uiteraard ook helder vast leggen (staand beleid vastleggen). Voorbeelden hiervan zijn het geven van energie bespaaradvies via Het Regionale Energieloket, het houden van collectieve inkoopacties voor o.a. isolatie, zonnepanelen etc. en we ondersteunen het initiatief van de inwoners van Everdingen om hun dorp te verduurzamen. Ook hebben ongeveer 75 bedrijven binnen de gemeente Vijfheerenlanden zich verbonden aan één van de drie Energieconvenanten. We laten en lieten de inwoners kennismaken met een aantal belangrijke onderdelen van de energietransitie: de Regionale Energiestrategie (RES) U16, hebben masterclasses, inwonersgesprekken en webinars georganiseerd.
De RES ziet op grootschalige opwek van duurzame energie als opdracht vanuit het Rijk aan de (RES) regio's. Bewust is er voor gekozen om niet eerst een toets- en afwegingskader te

formuleren. Immers door zo'n afwegingskader ontstaat de beleidsmatige ruimte voor het opwekken van duurzame elektriciteit door middel van zonnevelden en/of windturbines, terwijl we voor ons zelf de zoekgebieden (voor wind en zon voor de landschapsvisie) eerst inzichtelijk wilde krijgen. Hierdoor behouden we de mogelijkheid om op een eenvoudigere manier te sturen op actuele ontwikkelingen. Ook is dit jonge beleidsveld nog dusdanig in ontwikkeling dat een afwegingskader al snel achterhaald kan zijn. Zo zijn bijvoorbeeld huidige vastgestelde afwegingskaders meteen al onderhevig aan een wijziging van de geluidsnorm van 47 naar 45 decibel (dB) die de World Health Organisation (WHO) en GGD Utrecht nu adviseren. Ook zorgt de uitspraak van de Raad van State van 30 juni 2021 dat normering waar naar verwezen wordt (uit het activiteitenbesluit) in een afwegingskader niet meer van toepassing mag worden verklaard. Daarnaast heeft uw raad uitgesproken dat het niet wenselijk wordt geacht om zonnevelden/zonneakkers in te zetten voor duurzame opwek van elektriciteit. Tot slot is nog een belangrijk punt: het is op basis van de huidige wetgeving juridisch (nog) niet mogelijk om het lokaal eigendom af te dwingen.

Projectresultaat
Het Energiebeleid bevat de (afwegings-)kaders, dat wil zeggen de hoofdlijnen voor het gemeentelijk beleid, zodat deze op alle beleidsterreinen binnen de organisatie verankerd worden en het draagvlak wordt vergroot. Concrete maatregelen of actiepunten worden opgenomen in de uitvoeringsagenda welke een integrale verbinding legt met o.a. jaarprogramma's, projecten en/of beleidsnota's, etc.
Voor het uitvoeren van afspraken uit het Klimaatakkoord wordt er met dit energiebeleid inzicht gegeven hoe alle taken vormgegeven moeten worden. Via het beleid wordt het duidelijk voor inwoners en/of initiatiefnemers hoe we bijvoorbeeld omgaan met een verzoek van inwoners die hun wijk willen verduurzamen. Welke inzet en/of bijdrage (spelregels, kaders en/of randvoorwaarden) mogen ze van de gemeente verwachten. Welke rol neemt de gemeente daar dan in, etc.
Verder beschrijft het Energiebeleid ook concrete zaken zoals afwegingskaders voor zon- en windenergie (niet grootschalig?). De gemeente heeft een centrale rol bij de verduurzaming van woningen en bedrijven. Uitgangspunten van de energietransitie zijn de haalbaarheid en betaalbaarheid. Hiermee raakt de energietransitie ook andere taakvelden van de gemeente.

Fasering
Het beleidsplan Energie zal via 4 fasen tot stand komen:

1. FASE 1: ONDERZOEK
   Resultaat fase 1: we hebben inzicht in het totaal van energiegebruik, per relevant onderdeel en daarbij geconcretiseerde doelen.
2. FASE 2: MET WIE
   Resultaat fase 2: we hebben inzicht in de stakeholders met wie we de doelen kunnen bereiken en wat we gaan oppakken met hen en met welke ondersteuning om de doelen te bereiken.
3. FASE 3: BELEID EN UITVOERINGSAGENDA OPSTELLEN
   Resultaat fase 3: een vastgesteld startdocument participatie en een conceptbeleid met uitvoeringsagenda. Hierin zijn o.a. opgenomen:
   Project 1: Energieneutraal wonen (met een relatie naar de Global Goals, zoals duurzame steden, goede gezondheid en welzijn, etc.).
   Project 2: Duurzame energieopwekking via wind (met een relatie naar de Global Goals, zoals betaalbare duurzame energie, geen (energie)armoede, duurzame steden, etc.).
   Project 3: Duurzame energieopwekking via zon (met een relatie naar de Global Goals, zoals industrie, innovatie en infrastructuur, eerlijk werk en economische groei, etc.).
   Project 4: Duurzame mobiliteit (met een relatie naar het Regionaal Mobiliteitsplan en de Global Goals, zoals leven op het land, industrie, innovatie en infrastructuur, etc.).
   Project 5: Duurzaam ondernemen (met een relatie naar de Global Goals, zoals industrie, innovatie en infrastructuur, eerlijk werk en economische groei, verantwoorde consumptie en productie, industrie, innovatie en infrastructuur, etc.).

4. FASE 4: VASTSTELLEN
   Resultaat fase 4: vastgesteld Energiebeleid met uitvoeringsagenda 2022-2026.

Budget
In de begroting is opgenomen dat in het duurzaamheidsbeleid, onder de pijler Energie en Verantwoord, een richting gegeven wordt die in 2021 verder wordt uitgewerkt. De uitgaven voor het opstellen van het beleid en de uitvoeringsagenda van de pijler Energie bedraagt circa €35.000 en wordt onttrokken aan de reserve Duurzaamheidsplannen.

Planning
Na vaststelling van het Plan van Aanpak door het college wordt gestart met het proces en start ook de regelmatige bespreking van de voortgang met de ambtelijke en bestuurlijke opdrachtgever.
Het bestuurlijk traject ziet er als volgt uit:

1. Juli 2021: Vaststellen Plan van Aanpak door college B&W.
2. September 2021: Raadsinformatiebrief.
3. September 2021: Inkoopprocedure (offertes adviesbureaus) en start werkzaamheden (opstellen beleid door adviesbureau).
4. December 2021: VHL plein met informatieverstrekking.
5. December 2021: Opiniërende bespreking commissie RVE.
6. Januari 2022: Gesprekken en stukken naar het college van B&W.
7. Januari 2022: Vaststellen beleid inclusief uitvoeringsagenda door college B&W en stukken naar griffie.
8. Februari 2022: Vaststellen beleid door de raad.

Communicatie
De belangrijke rol van communicatie wordt steeds evidenter en is tijdens het hele proces van belang. Gedurende het opstellen van het beleid, moeten de belanghebbenden (inclusief een vertegenwoordiging vanuit de gemeenteraad) bereikt worden en hun behoefte worden besproken.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Vijfheerenlanden,

de secretaris,

Signed By: n.van.ameijde@vijfheerenlanden.nl
27/07/2021 11:50:50 CEST
ID: 77eef97f-556b-445c-b751-fedfef277245
Auth: Consent

N. (Nanette) van Ameijde-Poortman

de loco burgemeester,

Signed By: m.van.middelkoop@vijfheerenlanden.nl
27/07/2021 12:05:24 CEST
ID: 77eef97f-556b-445c-b751-fedfef277245
Auth: Consent

M. (Maks) van Middelkoop